Lietas Nr. C22053415
Lietas arhīva Nr. C-0167-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ludzā, 2016.gada 13.janvārī

Ludzas rajona tiesas tiesnesis Gunārs Strucinskis izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, maza apmēra prasībā pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 10.novembrī /pers. A/ (turpmāk – prasītāja) Ludzas rajona tiesā iesniedza prasības pieteikumu maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētājs). Tajā norādīts, ka prasītājas līdzekļu nepietiek, lai nodrošinātu meitai normālu pilnvērtīgu uzturu. Viņa uzskata, ka ir tiesības un pamats lūgt tiesu piedzīt uzturlīdzekļus bērna uzturam no atbildētāja. Tam nav pastāvīgas darba vietas, un viņš nesniedz nekādu palīdzību.

Prasība pamatota ar Civillikuma 179.un 181.pantu, Ministru kabineta noteikumiem. Prasītāja lūdz piedzīt viņas labā no atbildētāja uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturēšanai 90 EUR apmērā, bet ne mazāk par 25 % līdz septiņu gadu vecumam un pēc septiņu gadu vecumam – ne mazāk kā 30 % apmērā no valstī noteiktās minimālās mēnešalgas. Prasītāja nevēlējās, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu 2015.gada 11.novembrī prasītājai un atbildētājam ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, tām ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim (lietas 8.-9.lapa).

Ar Ludzas rajona tiesas tiesneša 2015.gada 14.decembra lēmumu civillietas izskatīšana nozīmēta rakstveida procesā. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu 2015.gada 14.decembrī pusēm ir paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā (lietas 11.lapa).

Līdz sprieduma taisīšanai lietā tiesā nav iesniegti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi, kaut arī prasības pieteikumu saskaņā ar VAS „Latvijas Pasts" 2015.gada 20.novembra paziņojumu viņš saņēma 2015.gada 16.novembrī (lietas 10.lapa). Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrajai daļai paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā. Turklāt atbildētājam bija paziņots par lietas izskatīšanas datumu, jo tiesas dokumenti nosūtīti uz viņa deklarēto dzīvesvietu (lietas 13.lapa). Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim, lietas izskatīšanu mutvārdu procesā arī nav lūgušas.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi rakstveida pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība apmierināma pilnīgi un no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami uzturlīdzekļi meitas /pers. C/ uzturēšanai 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no prasības pieteikuma tiesā iesniegšanas datuma - 2015.gada 10.novembra, līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet no 7 gadu vecuma – 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās darba algas līdz bērna pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Tiesa noskaidroja, ka saskaņā ar dzimšanas apliecības Nr. /apliecības numurs/ kopijas datiem /datums/ dzimusi /pers. C/, personas kods /personas kods/, kuras vecāki ir: tēvs – /pers. B/, personas kods /personas kods/, un māte – /pers. A/, personas kods /personas kods/ (lietas 6.lapa).

Ludzas novada pašvaldības 2012.gada 24.maija izziņā Nr. 3-13/433 norādīts, ka /pers. C/ deklarētā dzīvesvieta ir /adrese/, /adrese/(lietas 7.lapa).

Tiesa uzskata, ka atbildētājam ir pienākums uzturēt bērnu, jo saskaņā ar Civillikuma 177.pantu vecākiem ir pienākums rūpēties par bērnu, viņu uzturēt, proti, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, kopt bērnu un viņu izglītot un audzināt (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Tiesa atzīst, ka atbildētājam ir pienākums rūpēties par bērna dzīvību un labklājību, sagādāt viņam uzturu. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.pantu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte. Atbilstoši Bērnu tiesību aizsardzības likuma 5.pantam bērna tiesību aizsardzības subjekti pirmām kārtām ir bērna vecāki. Tāpēc tiesa uzskata, ka primārās ir bērna intereses un situācija, ka tas paliek bez uzturlīdzekļiem, nav pieļaujama.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.15 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam minimālos uzturlīdzekļus no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecumam – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Nosakot ikmēneša pabalsta summu, kas piedzenama no atbildētājas, tiesa ņem vērā, ka prasītāja lūdz piedzīt uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā. Apstāklis, ka prasītāja audzina, kopj bērnu, dod uzturu samērā ar savām iespējām, neierobežo viņas likumā noteiktās tiesības prasīt uzturnaudu no bērna tēva /pers. B/. Tā kā lietā nav ziņu par viņa mantisko stāvokli un ienākumiem, no atbildētāja ir piedzenami uzturlīdzekļi Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā bērna uzturēšanai, jo saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo daļu vecāku pienākums ir uzturēt bērnu līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

Tādējādi ir pamats piedzīt no atbildētāja prasītājas labā uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturēšanai minimālos uzturlīdzekļus līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecumam – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu no tiesas izdevumu samaksas ir atbrīvoti. Savukārt Civilprocesa likuma 42.panta pirmajā daļā noteikts, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas ir bijis atbrīvots, piedzenami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai daļai.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktam, 42.panta pirmajai daļai un 39.panta pirmās daļas 5.punktam no

atbildētāja valsts ienākumos piespriežama valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam 166,50 EUR apmērā un izdevumi par tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 9,92 EUR apmērā (lietas 2.lapa), jo prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvota ar likumu. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu, proti, 92,50 EUR (25 % no minimālās mēnešalgas 370 EUR) x 12 mēneši ir 1110 EUR. Savukārt no šīs summas valsts nodeva ir 15 % no prasības summas 1110 EUR. Līdz ar to valsts nodeva ir 166,50 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 191., 193., 204.[1], 250.[25] un 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt pilnīgi /pers. A/, personas kods /personas kods/, maza apmēra prasību pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/ personas kods /personas kods/, bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, dzimušas /datums/, uzturēšanai uzturlīdzekļus 25 % (divdesmit piecu procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai un 30 % (trīsdesmit procentu) apmērā no valstī noteiktās minimālās mēnešalgas ik mēnesi no 7 gadu vecuma līdz bērna pilngadības sasniegšanai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām, sākot no prasības iesniegšanas dienas - 2015.gada 10.novembra.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 166,50 EUR (simt sešdesmit sešu *euro* 50 centu) apmērā un ar tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītos izdevumus 9,92 EUR (deviņu *euro* 92 centu) apmērā, kopā 176,42 EUR (simt septiņdesmit sešus *euro* 42 centus).

Valsts nodeva 166,50 EUR (simt sešdesmit sešu *euro* 50 centu) apmērā iemaksājama jebkurā bankas iestādē, maksājuma uzdevumā norādot saņēmēju: Valsts kase, NMR 90000050138, konta Nr.LV55TREL1060190911200, BIC kods: TRELLV22, maksājuma mērķis: valsts nodeva, lietas identificēšanas dati.

Valsts ienākumos piedzītie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 9,92 EUR (deviņu *euro* 92 centu) apmērā iemaksājami jebkurā bankas iestādē, maksājuma uzdevumā norādot saņēmēju: Tiesu administrācija, Mūkusalas ielā 41b, Rīgā, NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV 90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, konta Nr. LV51TREL2190458019000, klasifikācijas kods 21499, iemaksas mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai.

/pers. B/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, uzliekot par pienākumu iesniegt tiesā to samaksu apliecinošu dokumentu.

Spriedumu 20 (divdesmit) dienu laikā no pasludināšanas dienas - 2015.gada 13.janvāra var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Ludzas rajona tiesā.

Tiesnesis G.Strucinskis